

20.11.2012.

Vol.9, Broj 46.

**Ministarstvo poljoprivrede,
 šumarstva i vodoprivrede
 Republike Srbije**

**Izveštaj pripremio : Institut
 za primenu nauke u poljo-
 privredi**

Email:
 stips@minpolj.gov.rs

telefon:
 011-3616-277

46

www.stips.minpolj.gov.rs

ŽIVA STOKA, ŽITARICE I STOČNA HRANA

Ponuda, tražnja i cene goveda u Srbiji		1
Rast cene jagnjadi u Obrenovcu i Čačku		2
Pregled cena žive stoke na stočnim pijacama		3
Cene žive stoke u klanicama		4
Cene stoke u EU		5
Cene žive stoke na pijacama u Crnoj Gori		6
Žitarice i stočna hraniva, Agroinfo vest		7
Nedeljni prikaz cena žitarica i stočne hrane		8
Promet robe na produktnoj berzi u Novom Sadu		9-10

Blagi pad dominantne cene teladi i krava za klanje SM rase na pijaci u Vranju

Reporter STIPS-a iz Vranja je tokom protekle sedmice zabeležio pad dominantne cene teladi i krava za klanje SM rase u poređenju sa prošlim periodom.

Nešto slabija je bila ponuda teladi SM i HF rase telesne mase do 160 kilograma na pijaci žive stoke u Obrenovcu, a i prodaja je bila slabija nego prethodne nedelje. Cene su zadržale prošlonedeljni nivo. Što se tovne junadi tiče u prodaji je bilo samo grla telesne mase do 300 kilograma SM rase i cena je varirala od 230 do 240 din/kg ali je dominirao iznos od 24 din/kg, što je za 10 din/kg viša cena u odnosu na protekli period. Nije bilo priplodnih junica i krava, pošto se ta grla obično pazare na samim gazdinstvima i farmama. U klanicama na području Beograda je zabeležen blagi pad otkupne cene tovničkih bikova HF rase u odnosu na prethodni period.

Na pijaci žive stoke u Kikindi je zabeležena dobra ponuda teladi, prosečna ponuda tovne junadi preko 480 kilograma težine i krava za klanje, dok je ponuda

priplodnih junica bila dosta slaba. Prodanje cene zadržale su prošlonedeljni nivo.

U Kragujevcu su na stočnoj pijaci tokom protekle nedelje bile niže dominantne cene priplodnih krava SM rase, iako je obim ponude bio slab. Klaničari sa područja šumadijskog regiona su protekle nedelje snizili otkupne cene teladi SM rase, gde je dominirao iznos od 310 din/kg. Niža je takođe bila otkupna cena tovničkih bikova preko 480 kilograma SM rase u odnosu na prethodni period.

Na stočnoj pijaci u Pančevu su potencijalni kupci, što se goveda tiče mogli da pazare jedino telad SM rase, telesne mase do 160 kilograma po dominantnoj ceni od 350 din/kg. Klaničari sa područja južno-banatskog regiona su tokom treće nedelje novembra otkuljivali jedino tovnu junad težine preko 480 kilograma po ceni od 220 din/kg.

U Pirotu su se na stočnoj pijaci mogla pazariti telad, tovna junad i krave za klanje, a najčešće prodajne cene zadržale su prošlonedeljni nivo.

Pad cene prasadi na pijaci u Smederevu i Zaječaru iako je ponuda bila slaba do prosečna

U toku protekle nedelje je na stočnoj pijaci u Smederevu zabeležen pad prodajne cene obe kategorije prasadi i tovnih svinja težine od 80 do 120 kilograma. Klaničari sa područja podunavskog regiona su takođe snizili otkupne cene prasadi u odnosu na predhodni period.

Na pijaci žive stoke u Zaječaru je zabeležen pad cene obe kategorije prasadi i tovnih svinja iako je ponuda ovih grla bila dosta slaba, ali je zbog slabe prodaje ipak došlo do pada cena ponuđenih grla.

Na pijaci žive stoke u Čačku protekle je sedmice došlo do rasta dominantne cene prasadi obe kategorije tako da su kupci za grla do 15 kilograma težine trebali da izdvoje 180 din/kg, a za grla od 16 do 25 kilograma 170 din/kg. U klanicama na području moravičkog regiona protekle sedmice nije evidentiran otkup prasadi i tovnih svinja.

Manji broj prasadi za prodaju nego predhodne nedelje kako grla do 15 tako i grla od 16 do 25 kilograma telesne mase na stočnoj pijaci u Obrenovcu. Cene se nisu menjale, a obim prodaje bio je malo bolji pošto je period slava pa je po tradiciji

prase neizbežno na slavskoj trpezi. Slabija je bila i ponuda tovnih svinja i krmača za klanje. Iako su pojedini odgajivači i trgovci zbog povećanog interesovanja kupaca pokušali da podignu cene, dominantni iznosi nisu se menjali i u zavisnosti od kategorije varirale od 170 do 190 din/kg. Blagi rast otkupne cene tovnih svinja u poređenju sa predhodnim periodom, otkupljenih uglavnom sa većih farmi u klanicama na području Beograda.

Najčešća prodajna cena prasadi do 15 kilograma na stočnoj pijaci u Kikindi bila je 240 din/kg, dok su se toвне svinje telesne mase od 80 do 120 kilograma mogle pazariti po dominantnoj ceni od 175 din/kg. Izostala je prodaja ostalih kategorija svinja čiju ponudu i cene prate reporteri uključeni u projekat STIPS.

Na stočnoj pijaci u Kragujevcu je tokom treće sedmice novembra zabeležen rast dominantnih cena prasadi težine od 16 do 25 kilograma i krmača za klanje.

Na stočnoj pijaci u Pančevu je došlo do rasta prodajne cene tovnih svinja telesne mase od 80 do 120 kilograma, pa je dominirao iznos od 230 din/kg.

Rast najčešće prodajne cene jagnjadi na stočnim pijacama u Obrenovcu i Čačku

Slaba ponuda jagnjadi i povećano interesovanje glavni su razlog rasta cene ove kategorije ovaca na stočnoj pijaci u Obrenovcu. Dominirao je iznos od 250 din/kg. Porast cene u proseku za 10 din/kg evidentiran je takođe i kod dviski i šilježica u odnosu na prethodnu sedmicu. Slaba je ponuda i prodaja ovaca a cene nepromenjene. Kod jaradi i koza se cene nisu menjale, a ponuda je bila slabija u odnosu na prethodni period.

Najčešća prodajna cena jagnjadi bila je u blagom porastu u odnosu na protekli period na stočnoj pijaci u Čačku. Kvalitetna grla ove kategorije ovaca mogla

su se najčešće pazariti po ceni od 220 din/kg.

Na stočnoj pijaci u Smederevu su reporteri STIPS-a zabeležili pad cene jagnjadi, jaradi, šilježica i ovaca u odnosu na prethodnu sedmicu. Kupci su za jagnjad trebali najčešće da izdvoje 220 din/kg, a za jarad 180 din/kg.

Potencijalni kupci jagnjadi na stočnoj pijaci u Vranju trebali su tokom tree nedelje novembra da izdvoje 250 din/kg, dok je dominantna cena jaradai iznosila 200 din/kg. To su trenutno bile dve najtraženije kategorije ovaca i koza.

Cene žive stoke - stočne pijace u Srbiji za period 12.-18.11.2012. godine

Jedinica mere din/kg	Težina/ uzrast	Rasa	Centralna Srbija										Vojvodina					Dominantna cena - Srbija							
			Beograd	Čačak	Kragujevac	Kraljevo	Loznica	Nis	Pirot	Požarevac	Smederevo	Vranje	Zaječar	Kikinda	Novi Sad	Pančevo	Sombor		S.Mitrovica	Subotica	Zrenjanin				
Dviske	sve težine	sve rase	180		100																				
Jagnjad	sve težine	sve rase	250	220	200	200	220	250	250	220	250	220	250	220	250	230	250	230							250
Jarad	sve težine	sve rase	200	170	200	130			180	200						220									200
Junad	<=300kg	SM	240																						
Junad	350-480kg	sve rase			200			230	230																230
Junad	>480kg	sve rase														210		230							
Koze	sve težine	sve rase	110		110		170		120																
Krave za klanje	sve težine	HF														150									
Krave za klanje	sve težine	SM		150		120		140	150	120															
Krmače za klanje	>130kg	sve rase	170	170	170				180	150	180														170
Ovca	sve težine	sve rase	140	120	100	90	130	120	100	110	130	130	120												120
Prasad	16-25kg	sve rase	190	170	180	190	180	240	260	250	200	200	230												190
Prasad	<=15kg	sve rase	200	180			190	250	270	260	190	210	240			240		250	200						
Telad	80-160kg	HF	300													300									300
Telad	80-160kg	SM	360			260			300	320		310													
Tovljenici	80-120kg	sve rase	190	200	180	170	180	220	230	180	210	200	190			175		230	180	160					180
Tovljenici	>120kg	sve rase	180	190	170			200	200	170	200	190													200
Šilježad	sve težine	sve rase	180						160	160															160

Klanične cene žive stoke u Srbiji po okruzima za period 12.-18.11.2012. godine

Jedinica mere din/kg	Težina/ uzrast	Rasa	Grad Beograd	Braničevski	Pčinjski	Mačvanski	Nišavski	Protski	Podunavski	Raški	Zaječarski	Moravički	Šumadijski	Juzno-bački	Juzno-banatski	Severno-bački	Srednje-banatski	Sremski	Dominantna cena - Srbija	
Bikovi	>500kg	HF	220	210																
Bikovi	>500kg	SM	230	240	230	240	210	240	180	170										
Jagnjad	sve težine	sve rase	240	240	220	230	200	210	230	200										
Junad	350-480kg	sve rase		230	220	230	220	240												
Junad	>480kg	sve rase	220	220			220	230	220	230	220	230	220	220	220	224	224			220
Krave za klanje	sve težine	SM	180	180	150	150	140	140	140	180	140	140	130	150	150	150				
Krmače za klanje	>130kg	sve rase	170	170	170	170	150	170	150	170	170	170	170	170	170					170
Ovca	sve težine	sve rase	130	130	120	120	100	100	120	110	100	100	100	100	100					120
Prasad	16-25kg	sve rase	250	250	190	200	180	170	180	170	230	180	180	180	230					
Telad	80-160kg	HF																		
Telad	80-160kg	SM	350	350	340	340	300	310	310	340	320	320	310	320	310					
Tovljenici	80-120kg	sve rase	237.6	250	190	190	220	170	200	160	190	180	180	200	200	160	160			
Tovljenici	>120kg	sve rase	220	220	200	200	160	160	160	170	180	170	170	170	170					
Šilježad	sve težine	sve rase	150	150																

**Cene žive stoke – stočne pijace u Crnoj Gori
za period od 8.-15.11.2012.godine**

Naziv životinje	Težina/uzrast	Rasa	Jedinica mere	Dominantne cene (u €)						
				Bar	Berane	Bjelo Polje	Nikšić	Pljevlja	Podgorica	Prosek CG
Telad	80-160 kg	SM	kg.	~	2.8	3.2	~	~	3	3
Telad	80-160 kg	ostale	kg.	3	2.8	3	3.2	2.7	3	3
Junad	do 300 kg	ostale	kg.	~	~	2	2.2	~	2.2	2.1
Junad	više od 300 kg	SM	kg.	1.9	1.8	1.8	1.8	1.9	~	1.8
Krave za klanje		SM	kg.	~	1.3	1.1	~	1.3	~	1.2
Krave za klanje		ostale	kg.	1	1.2	1	1	1.2	0.8	1.0
Prasad		sve rase	kg.	3.3	3	2.8	3.5	2.9	~	3.1
Svinje tovljenici		sve rase	kg.	~	~	~	2.5	~	~	2.5
Jagnjad		sve rase	kg.	2.7	2.4	2.52	2.5	2.2	2.5	2.5
Šilježad		sve rase	kg.	~	~	~	~	~	2.5	2.5
Ovce za klanje		sve rase	kg.	~	~	1.3	1.8	1.3	~	1
Ovovi		sve rase	kg.	~	~	~	2.2	~	~	2.2
Jarad		sve rase	kg.	3	3	~	3	~	2.5	3
Priplodne ovce		sve rase	grlo	~	150	~	~	~	~	150
Priplodne koze		sve rase	grlo	100	100	~	~	~	~	100
Priplodne junice		HF	grlo	~	~	~	1300	~	~	1300
Priplodne junice		Melez	grlo	~	~	~	~	~	800	800
Priplodne krave		HF	grlo	~	~	~	1400	~	1500	1450
Priplodne krave		Smeđa	grlo	~	~	~	~	~	1100	1100
Priplodne krave		Melez	grlo	~	800	950	800	950	1100	920

1 Euro = 112,53 Dinara

Izvor: AMIS

Žitarice i stočna hrana

U maloprodajnim objektima na području Kikinde je protekle nedelje došlo do pada cene sojine sačme na 82 din/kg i suncokretove sačme na 36 din/kg. U silosima na području ovog grada se mogao pazariti kukuruz u zrnju roda 2012. godine veštački sušen po ceni od 30 din/kg.

Tokom treće nedelje novembra je u maloprodajnim objektima na području Kragujevca evidentiran rast dominantne cene kukuruza okrunjenog prirodno sušenog na 35 din/kg i suncokretove sačme na 41 din/kg.

Dominantna cena kukuruza okrunjenog upakovanog u džakove najčešće od 50 kilograma na pijaci u Nišu bila je protekle nedelje 32 din/kg, dok su kupci za pšenicu trebali najčešće da odvoje

33 din/kg.

Na pijaci u Požarevcu i gazdinstvima u okolini ovog grada protekle je nedelje došlo do rasta cene lucerkinog sena u balama, a slična je situacija i u ostalim mestima braničevskog regiona.

I u Smederevu je tokom treće nedelje novembra zabeležen rast cene baliranog lucerkinog sena, a i sojina sačma bila je skuplja u maloprodajnim objektima u ovom gradu. Za razliku od njih jeftinija je bila suncokretova sačma čija je dominantna cena iznosila 36 din/kg.

Na pijaci u Zaječaru bila je jeftinija pšenica upakovana u džakove najčešće od 50 kilograma i dominirao je iznos od 32 din/kg.

Agroinfo vest

Koliko tačno imamo oranica, koliko ih obrađujemo, koliko gubimo na onima u koje i ne zalazimo - pokazaće konačno popis poljoprivrede koji je u toku, ali dobri poznavaoци stanja na našim njivama kažu da su podaci o sve češće pominjanih 900.000 neobrađenih hektara prenaduvani. Procene stručnjaka govore da godišnje zaturimo oko 350.000 ha, s tim da u Vojvodini neobrađenog zemljišta gotovo i nema. "U Srbiji je u ovoj godini, uključujući i lanjsku setvu ozimih useva, ukupno zasejano 3.059.657 ha. Tome treba dodati i oko 48.226 ha pod ugarima, te neobrađenim oranicama i baštama - 170.855 ha. Znači da Srbija ima oko 3,2 miliona hektara oranica. Neobrađeno je 6,7%", kaže savetnik u PKS Vojislav Stanković. Konsultant u organizaciji SEEDEV Goran Živkov ukazuje takođe na to da Vojvodina, pa i Mačva i Pomoravlje nemaju neobrađenog zemljišta, a ono u Evropi i ne postoji. "EU nema kategoriju neobrađeno poljoprivredno zemljište, nego samo korišćeno poljoprivredno zemljište. Ne zato što nemaju livada i pašnjaka koje se ne obrađuju, kao i mi što imamo, nego zato što jednostavno razmišljaju - ako se ne obrađuje nije poljoprivredno, zašto bi ga uopšte zvali poljoprivredno zemljište. Kod nas je neko nekada davno zemljište podelio na poljoprivredno i građevinsko i tako ga upisao u katastar. Međutim to što je u knjigama nije i u životu. Vojvodina, Mačva, Pomoravlje nema ni jedan hektar "neobrađenog zemljišta" jer je obrada zemljišta isplativa kada se radi o kvalitetnom zemljištu pa postoji tražnja za zemljištem koja garantuje da će vlasnik ukoliko ne želi ili ne može da sam obrađuje zemljište dobiti rentu za njegovo korišćenje, koja dostiže čak i nekoliko stotina evra po hektaru, ili će uvek pronaći kupca - kaže Živkov. (Dnevnik)

Cene žitarica i stočne hrane u Srbiji za period 12. – 18.11.2012. godine

Proizvod	Jed.Mere	Mesto prodaje	Centralna Srbija										Vojvodina								
			Beograd	Čačak	Kragujevac	Kraljevo	Loznica	Niš	Pirot	Požarevac	Smederevo	Vranje	Zajčar	Kikinda	Novi Sad	Pančevo	Sombor	S.Mitrovica	Subotica	Zrenjanin	
Kukuruz (okrunjen, prirodno sušen)	rinfuz	Gazdinstvo		34																30	
Lucerka (seno u balama)	bala 12-25kg	Gazdinstvo	12	25			25	20	23												27
Kukuruz (okrunjen, prirodno sušen)	džak 50kg	Maloprodaja				32															
Lucerkino brašno (min 15% proteina)	džak 25kg	Maloprodaja	34			43															
Sojina sačma (44% proteina)	džak 33kg	Maloprodaja	100	48	90	91	95	109	100	92										82	120
Stočno brašno	džak 33kg	Maloprodaja					23	28	25	30										25	
Suncokretova sačma (33% proteina)	džak 33kg	Maloprodaja	42	32	41		45	40		36	36									36	70
Kukuruz (okrunjen, prirodno sušen)	džak 50kg	Pijaca	30	33		32	32		23	34										30	30
Kukuruz (okrunjen, prirodno sušen)	rinfuz	Pijaca			35																34
Lucerka (seno u balama)	bala 12-25kg	Pijaca	26						27	19											27
Pšenica	džak 50kg	Pijaca	30	33		34	33			33											32
Pšenica	rinfuz	Pijaca			26																32
Stočni ječam	džak 50kg	Pijaca	30	33		34															35
Stočno brašno	džak 33kg	Pijaca		19						24											
Pšenica	rinfuz	Silos	29																		27

Promet robe na produktnoj berzi u Novom Sadu od 13. do 16. novembra 2012. godine

Najvažnije iz protekle nedelje:

- Pad cene kukuruza
- Jeftinija sojina sačma
- Pad cena na svetskim berzama

Aktuelna dešavanja na „Produktnoj berzi“ su odraz u ogledalu trenutne tržišne pasivnosti u agraru. U „pat“ poziciji ponude i tražnje, u kojoj prodavci čekaju neko bolje „sutra“ kada su u pitanju cene primarnih poljoprivrednih proizvoda, a izvozna tražnja ne nalazi kalkulaciju za nove izvozne aranžmane i ove, kao i prethodnih nedelja, prodavao je samo onaj ko mora, a kao kupci javljale su se isključivo prerađivači.

Ostvareni ovonedeljni promet prepolovljen je u odnosu na ionako skromnu prethodnu nedelju i iznosio je količinski 233,5 tona robe, odnosno vrednosno 8.007.240,00 dinara.

Ovakav promet jednostavno ukazuje i na činjenicu da nije bilo značajnijih cenovnih pomeranja.

Kukuruz se, nakon blagog pada cene početkom nedelje, vratio na svoju prošlonedeljnu cenovnu poziciju od 24,90 din/kg, bez PDV-a. Ipak, nedeljna ponderisana cena od 26,68 din/kg, sa PDV-om (24,70 din/kg, bez PDV-a), za blizu 1% je niža nego prethodne nedelje.

I dok je statistički uzorak na tržištu kukuruza od 100 tona, koliko toliko reprezentativan, to se za tržište pšenice ne može reći. Naime, na ovom tržištu prometovano je svega 25 tona robe, po ceni od 29,38 din/kg, sa PDV-om (27,20 din/kg, bez PDV-a), pa se time i konstatacija o rastu cene ovog artikla u odnosu na prethodnu nedelju, mora uzeti sa rezervom i biti tretirana samo kao statistički podatak, a nikako kao cenovni trend.

Cene suncokretove sačme je nepromenjena i kreće se na nivou od 28,20 din/kg, bez PDV-a, dok je cena sojine sačme u daljem padu i iznosi 64,00 din/kg, bez PDV-a. Od ostalih artikala ove nedelje trgovano je još samo repinim rezancem, po ceni od 31,44 din/kg, sa PDV-om (26,20 din/kg, bez PDV-a).

*Objavljeni nedeljni ponderi cena nisu zvaničan podatak, usled činjenice da su obuhvaćeni podaci o trgovanju do trenutka štampanja informatora.

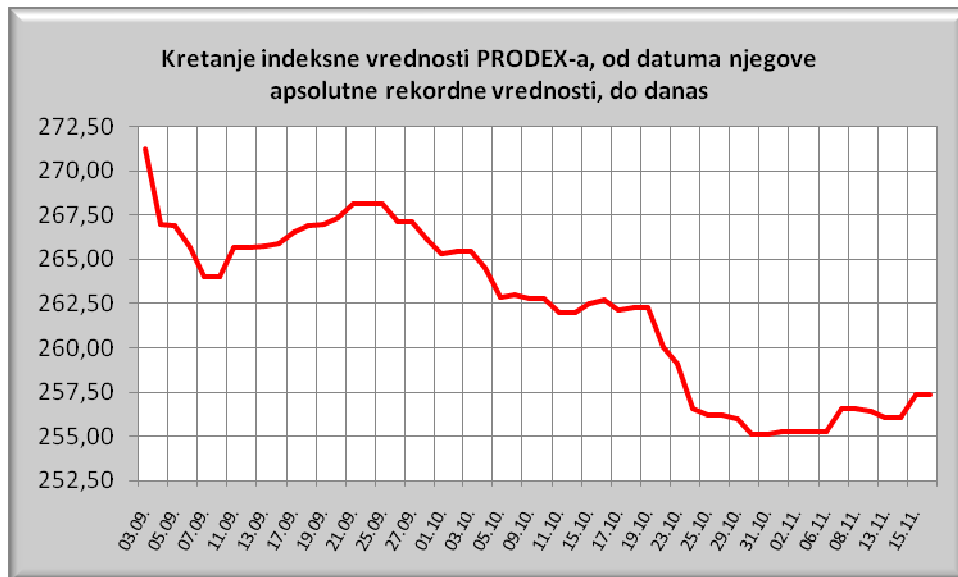
Pregled zaključenih i ponuđenih količina, kao i dijapazon zaključenih i ponuđenih cena poljoprivrednih proizvoda tokom protekle nedelje, dati su u sledećoj tabeli:

ROBA	PONUĐENA KOLIČINA (t)	CENA PONUDE DIN/KG SA PDV-OM	ZAKLJUČENA KOLIČINA (t)	ZAKLJUČENA CENA DIN/KG SA PDV-OM
Kukuruz, rod 2012.	200	26,46-26,94	100	26,46-26,89
Pšenica, rod 2012.	25	29,38	25	29,38
Repin rezanac, uvrećen	700	31,56	58,5	31,44
Sojina sačma, 44% proteina	50	76,80	25	76,80

PRODEX

Period rekordno niskih nedeljnih prometa na „Produktnoj berzi“ je nastavljen. Čvrsto postavljene pozicije ponude i tražnje, ali prilično cenovno udaljene jedna od druge, uz destimulativni izvozni kurs dinara, prouzrokovale su još niži nedeljni obim prometa od prošlonedeljnog. Podatak o istrgovanih sveha 233,5 tona robe u nedelji za nama, ukazuje na to da bi bilo kakav suvisli komentarij o cenovnim trendovima bio izlišan.

Ipak, statistike radi ono što je obeležilo proteklu nedelju je blagi pad ponderisane cene kukuruza i porast cene pšenice, na doduše zanemarljivom statističkom uzorku. Ipak na cenovne trendove ukazuje konstantan dvonedeljni blagi rast indeksne vrednosti PRODEX-a, što potvrđuje donji grafikon:

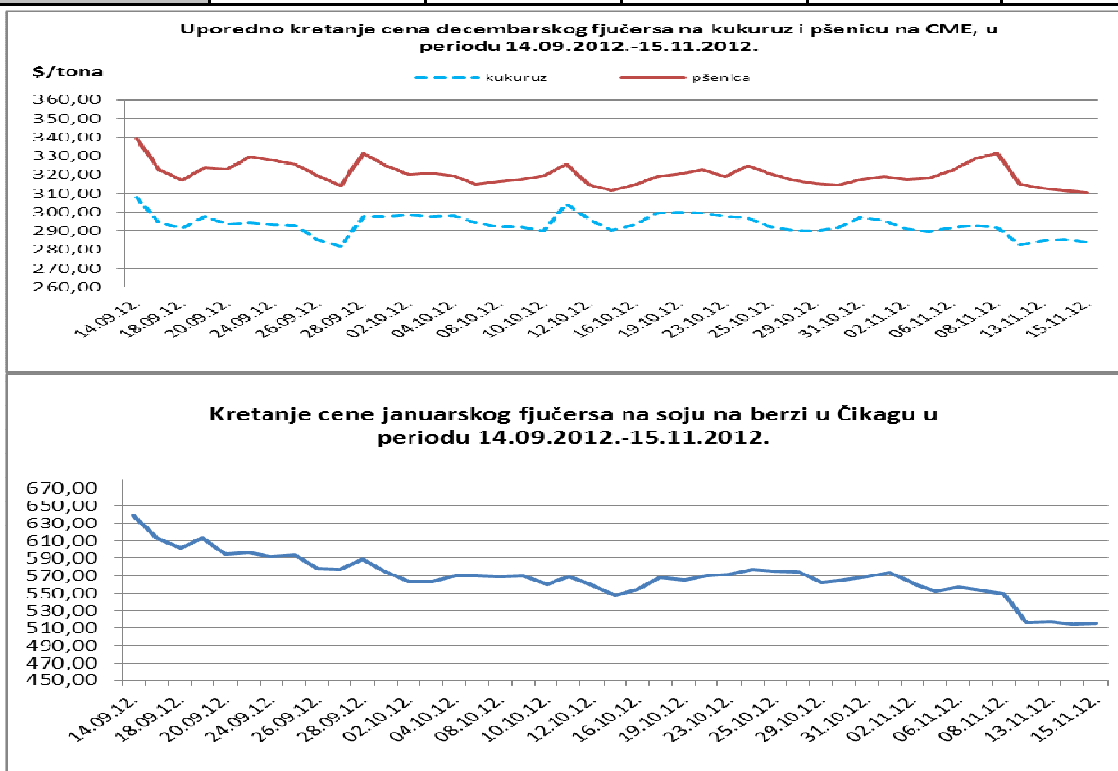

Nakon svog apsolutnog istorijskog rekorda zabeleženog 03.09. ove godine, PRODEX je iz nedelje u nedelju beležio uglavnom pad indeksne vrednosti, sve do početka novembra, kada se stabilizuje, a zatim počinje da blago raste. U odnosu na prošli petak ovaj agregatni pokazatelj cena primarnih poljoprivrednih proizvoda porastao je za 0,96 indeksnih poena i danas beleži indeksnu vrednost od 257,35 indeksnih poena.

Cene poljoprivrednih proizvoda u protekloj nedelji na vodećim robnim berzama, bile su sledeće:

PREGLED DNEVNIH PROMENA CENA NA CME GROUP DEC. 2012.					
	ponedeljak	utorak	sreda	četvrtak	petak
Pšenica	-	312.70 \$/t	315.12 \$/t	311.81 \$/t	310.64 \$/t
Kukuruz	-	284.79 \$/t	282.67 \$/t	285.66 \$/t	283.93 \$/t

Tržište žitarica je ove nedelje bilo pod snažnim uticajem kretanja na drugim tržištima, pre svega soje gde je došlo do značajnog pada cena. Decembarški fjučers na pšenicu je u poslednjih nedelju dana pojeftinio za 6,32%, a fjučers na kukuruz za 2,70%.

PREGLED DNEVNIH PROMENA CENA NA CME GROUP					
	ponedeljak	utorak	sreda	četvrtak	petak
Soja, zrno jan. 12	-	524.34 \$/t	518.46 \$/t	521.40 \$/t	515.16 \$/t
Sojina sačma dec. 12	-	433.10 \$/t	431.40 \$/t	436.00 \$/t	430.50 \$/t

Izveštaj USDA objavljen u petak prošle nedelje je snažno uticao na kretanje cena roba iz soja kompleksa. Povećanje procene proizvodnje soje za 2012./2013., a time i većih zaliha i većih raspoloživih količina za izvoz je uticalo da cena fjučersa na soju padne za 6,48%, dok je sojina sačma jeftinija za 7%.

	PŠENICA	KUKURUZ
BUDIMPEŠTA	238.24 EUR/t (futures dec 12)	235.44 EUR/t (futures dec 12)
EURONEXT PARIZ	270.25 EUR/t (futures jan 12)	254.75 EUR/t (futures jan 12)

Kretanja na američkim berzama su uticala da i u Parizu dođe do pada cena žitarica. Tako je pšenica sa januarskom isporukom jeftinija za 2,97%, a kukuruz za 1,17%. U Budimpešti je hlebno zrno skuplje za 0,84%, dok je cena kukuruza gotovo ne promenjena.